

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ імені С. П. КОРОЛЬОВА

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО СИСТЕМУ ПРОТИДІЇ (ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ)
ПЛАГІАТУ В НАУКОВИХ, НАВЧАЛЬНИХ ТА МЕТОДИЧНИХ ПРАЦЯХ
НАУКОВИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
(КУРСАНТІВ, СЛУХАЧІВ) ЖИТОМИРСЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО
ІНСТИТУТУ імені С. П. КОРОЛЬОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Житомирського військового інституту
імені С. П. Корольова
протокол № 11 від “ 23 ” *квітня* 20 26 р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказом начальника Житомирського
військового інституту імені С. П. Корольова
від “ 17 ” *червня* 20 26 р. № 829

ПЕРЕДМОВА

У Положенні розкриваються засади протидії (запобігання та виявлення) плагіату в наукових, навчальних та методичних працях наукових і науково-педагогічних працівників (курсантів, слухачів) Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова.

Положення розроблено **робочою групою** Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова, створеною відповідно до наказу начальника Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова від __.__.2026 № ____.

Керівник робочої групи:

полковник Федоренко Володимир Валерійович, начальник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти;

Члени робочої групи:

полковник Павленко Олег Анатолійович, старший науковий співробітник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти;

підполковник Мельник Андрій Васильович, старший науковий співробітник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти;

працівник ЗС України Хабчук Андрій Олексійович, провідний науковий співробітник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти;.

ЗМІСТ

1.	Загальні положення	3
2.	Категорії осіб та перелік праць, що підлягають перевірці	3
3.	Інструменти та критерії виявлення плагіату	4
4.	Порядок організації та проведення перевірки	4
5.	Порядок розгляду апеляцій	5
6.	Відповідальність за порушення норм академічної чесності	5
7.	Прикінцеві положення	6

1. Загальні положення

1.1. Положення про систему протидії (запобігання та виявлення) плагіату в наукових, навчальних та методичних працях наукових і науково-педагогічних працівників (курсантів, слухачів) Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про державну таємницю», Спільної директиви стратегічних командувань НАТО «Освіта та індивідуальна підготовка (E&ITD) 075-007» від 10.09.2015, а також Статуту Інституту.

1.2. Це Положення є невід'ємною частиною внутрішньої системи забезпечення якості освітньої та військово-наукової діяльності інституту. Воно інтегровано у закрите цифрове середовище Інституту (електронні щоденники курсантів).

1.3. Мета Положення:

Враховуючи унікальний статус ЖВІ як лідера у сфері підготовки фахівців з радіоелектронної розвідки (РЕР), електронної боротьби (ЕБ), безпілотних авіаційних комплексів (БАС), космічної розвідки та кібероборони, протидія плагіату спрямована на:

- Виключення фактів запозичення програмних кодів, архітектур нейромереж, математичних моделей поширення радіохвиль та інженерних рішень без належного посилання на розробників.
- Формування у майбутніх офіцерів культури лідерства та чесності на засадах принципу Mission Command (управління через місію).
- Забезпечення автентичності наукових здобутків, оскільки головним критерієм якості військової освіти та науки в Інституті є ефективність застосування технологій та особового складу на полі бою.

1.4. Особливості перевірки матеріалів із обмеженим доступом:

Праці, що містять державну таємницю або службову інформацію (наприклад, алгоритми протидії ворожим засобам РЕБ, ТТХ новітніх БПЛА, протоколи шифрування), **категорично заборонено** завантажувати у цивільні, комерційні чи відкриті інтернет-системи перевірки. Протидія плагіату в таких працях здійснюється виключно внутрішньою *Комісією з перевірки фактів плагіату в роботах із обмеженим доступом* у закритому локальному контурі інституту.

2. Категорії осіб та перелік праць, що підлягають перевірці

2.1. Дія цього Положення поширюється на:

- наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників Інституту;
- докторантів, ад'юнктів, слухачів та курсантів усіх курсів та спеціальностей;
- осіб, які проходять атестацію у разових спеціалізованих вчених радах Інституту або публікуються у наукових виданнях інституту.

2.2. Обов'язковій перевірці (програмній або експертній) на предмет виявлення плагіату підлягають:

- **Наукові праці:** рукописи дисертацій, автореферати, звіти про науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДР, ДКР), статті у фахових виданнях, тези доповідей, наукові роботи курсантів Воєнно-наукового товариства.
- **Навчальні праці:** магістерські та бакалаврські кваліфікаційні роботи, курсові проекти, реферати за результатами технологічних циклів навчання.
- **Методичні праці:** підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, дистанційні навчальні курси, розроблені для Військової LMS.
- **Технічні розробки (ексклюзивно для ЖВІ):** вихідні коди програмного забезпечення, скрипти автоматизації та алгоритми для симуляційних центрів штучного середовища, створені працівниками чи курсантами.

3. Інструменти та критерії виявлення плагіату

3.1. Для відкритих праць використовується сертифіковане програмне забезпечення, рекомендоване Міністерством освіти і науки України, а також алгоритми порівняння з внутрішнім цифровим репозиторієм Інституту для унеможливлення повторного використання дипломних робіт минулих років.

3.2. Показники унікальності та Коефіцієнти Подібності:

У процесі аналізу праць вираховуються Коефіцієнт Подібності №1 (короткі фрази, шингл 5) та Коефіцієнт Подібності №2 (довгі фрази, шингл 25).

Категорія унікальності	Коефіцієнт № 1	Коефіцієнт № 2	Рішення щодо праці
Висока унікальність	0% – 30%	0% – 20%	Допускається до захисту / публікації
Середня унікальність	31% – 50%	21% – 40%	Направляється на доопрацювання та повторну перевірку
Низька унікальність	понад 51%	понад 41%	Відхиляється без права повторного розгляду

Військово-технічне застереження: Наявність у тексті фрагментів тактико-технічних характеристик (ТТХ) озброєння, стандартних формул радіолокації, цитат із бойових статутів, настанов, наказів МОУ, а також міжнародних військових стандартів (STANAG) — за умови правильного оформлення посилань — не вважається плагіатом і виключається оператором із фінального розрахунку коефіцієнтів запозичення (переводиться в категорію «дозволене цитування»).

4. Порядок організації та проведення перевірки

4.1. Перевірка навчальних праць курсантів (слухачів) проводиться оператором відповідного факультету не пізніше ніж за 14 днів до захисту.

- **В умовах дії правового режиму воєнного стану (особливий період),** за рішенням начальника факультету та за погодженням із навчальним відділом Інституту, термін може бути скорочено до 3 робочих днів.

4.2. Перед завантаженням матеріалів у систему перевірки, Експертна комісія з питань таємниць кафедри/факультету надає офіційний акт про відсутність у файлі інформації з обмеженим доступом.

4.3. Результати перевірки відображаються у Звіті Подібності, фіксуються у спеціальному *Журналі обліку перевірки праць на плагіат*, а дані обов'язково заносяться до електронного щоденника курсанта та протоколу засідання випускової кафедри. Курсові та кваліфікаційні роботи курсантів не допускаються до захисту без відмітки про успішне проходження системи протидії плагіату.

4.4. Статті, що подаються до наукових фахових видань Інституту, проходять обов'язковий скринінг. Редакційна колегія має право безстроково позбавити автора (або колектив авторів) права публікуватися в інституті у разі виявлення умисного плагіату чи фальсифікації даних.

5. Порядок розгляду апеляцій

5.1. У разі незгоди наукового працівника або курсанта (слухача) з результатами перевірки, він має право подати рапорт (заяву) на ім'я заступника начальника Інституту з наукової роботи (щодо наукових праць) або заступника начальника Інституту з навчальної роботи (щодо навчальних та методичних праць) протягом 5 робочих днів (в особливий період — протягом 1 робочого дня).

5.2. На підставі рапорту створюється Експертна комісія у складі 3 осіб. Якщо розглядається скарга курсанта (слухача), до комісії обов'язково включається представник Курсантської ради інституту з рівноправним голосом.

5.3. Якщо система виявила плагіат коду чи алгоритму, але автор надає оригінал власного ранішого патенту, рапорту на раціоналізаторську пропозицію або довідки про впровадження у війська, що передують за часом сторонньому джерелу, комісія класифікує це як законне **самоцититування** і скасовує технічне зауваження програми. Рішення комісії є остаточним.

6. Відповідальність за порушення норм академічної чесності

6.1. За виявлені факти умисного плагіату, фабрикації чи фальсифікації результатів досліджень у Інституті застосовуються стягнення, що відповідають Дисциплінарному статуту ЗСУ та Статуту Інституту:

- **Для курсантів (слухачів):** відмова у видачі диплома, недопущення до захисту, відрахування з інституту з розірванням контракту та направленням у лінійні підрозділи ЗСУ для проходження служби.
- **Для ад'юнктів (докторантів):** негайне відрахування, зняття дисертації з розгляду без права повторного захисту.
- **Для наукових та науково-педагогічних працівників:** розірвання контракту, звільнення з посади, позбавлення права здійснювати наукове

керівництво курсантами чи ад'юнктами строком до 3 років, внесення догани у службову картку.

7. Прикінцеві положення

7.1. Це Положення затверджується Вченою радою Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова та вводиться в дію наказом начальника ЖВІ.

7.2. Усі електронні протоколи перевірок, завірені КЕП (кваліфікованим електронним підписом), підлягають резервному копіюванню та зберігаються на захищених автономних серверах Інституту відповідно до правил військового діловодства.

7.3. Незнання вимог цього Положення не звільняє наукових, науково-педагогічних працівників, курсантів та слухачів від відповідальності.

Начальник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти

полковник

Володимир ФЕДОРЕНКО

Рапорт на проведення перевірки праці на відсутність плагіату

Начальнику кафедри _____

(військове звання, власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

РАПОРТ

Прошу Вашого клопотання перед оператором системи перевірки на плагіат факультету № ____ щодо проведення програмно-експертної перевірки моєї

(вказати тип праці: магістерської (бакалаврської) кваліфікаційної роботи, курсового проєкту, статті тощо)

на тему: «_____».

До рапорту додаю:

1. Електронну версію текстового файла праці (назва файла: _____).docx).

2. Акт Експертної комісії з питань таємниць кафедри про відсутність у матеріалах відомостей, що становлять державну таємницю чи службову інформацію («Для службового користування»).

З вимогами Положення про систему протидії (запобігання та виявлення) плагіату в наукових, навчальних та методичних працях наукових і науково-педагогічних працівників (курсантів, слухачів) ЖВІ ознайомлений(-а).

Повідомлений(-а), що у разі виявлення умисного плагіату, технічного підмінювання символів або фальсифікації результатів, до мене будуть застосовані заходи дисциплінарної та адміністративної відповідальності згідно з Дисциплінарним статутом ЗСУ та Статуту ЖВІ.

_____ 2026 року

(посада, військове звання, власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ курсанта/слухача) (підпис)

Рапорт на подачу апеляції щодо результатів перевірки

Заступнику начальника інституту
з _____ роботи
(навчальної / наукової — за профілем)

(військове звання, власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

РАПОРТ

Повідомляю, що _____.2026 року за результатами перевірки моєї (тип праці)на тему: «_____» програмним забезпеченням було встановлено низький (середній) рівень унікальності із Коефіцієнтом Подібності № 1 — _____ % та Коефіцієнтом Подібності № 2 — _____ %.

Із винесеним висновком (інтерпретацією Звіту Подібності) не погоджуюсь з таких причин:

обґрунтування: наявність ліцензійного коду, ТТХ техніки, норм STANAG,

або фактів правомірного самоцитування раніших власних патентів чи публікацій)

Враховуючи викладене, відповідно до розділу 5 Положення про систему протидії плагіату в ЖВІ, прошу Вашого рішення щодо створення Експертної комісії для повторного детального розгляду моєї праці та Звіту Подібності в ручному (комісійному) режимі.

До рапорту додаю:

1. Роздрукований Звіт Подібності з виділеними програмою фрагментами.
2. Письмове пояснення (обґрунтування) щодо кожного спірного запозичення.
3. Доказові матеріали (копії попередніх публікацій, патентів, бойових настанов тощо).

_____ 2026 року

(посада, військове звання, власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ курсанта/службовця) (підпис)

Додаток 3:**Віза погодження від наукового керівника (на звороті рапорту апеляції)**

***Примітка для НПП:** Рапорт курсанта на апеляцію обов'язково має містити резолюцію або супровідний напис наукового керівника, який підтверджує обґрунтованість претензій.*

Доводи курсанта (слухача) вважаю обґрунтованими. Встановлені програмою запозичення на сторінках (наприклад: 14, 28, 32) є технічними описами засобів РЕБ (або специфікаціями коду API) згідно зі стандартами STANAG і не є ознакою академічного плагіату.

Рапорт підтримую в повному обсязі.

Науковий керівник:

(посада, військове звання, власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

(підпис)

_____ 2026 року

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ОBOB'ЯЗКІВ ПОСАДОВИХ ОСІБ ЖВІ

Посадова особа / Підрозділ	Сфера відповідальності	Основні обов'язки та функції
Заступник начальника інституту з наукової роботи	Загальне керівництво протидією плагіату в науковій сфері	Затверджує розподіл річних квот на перевірку між науковими підрозділами. Приймає рішення щодо створення Експертних комісій для розгляду апеляцій з наукових праць та дисертацій. Ініціює розгляд фактів академічної недоброчесності на засіданнях Вченої ради інституту.
Заступник начальника інституту з навчальної роботи	Загальне керівництво протидією плагіату в навчальній та методичній сферах	Контролює інтеграцію антиплагіатних процедур в освітній процес. Приймає рішення щодо створення Експертних комісій для розгляду апеляцій курсантів (слухачів). Погоджує скорочення термінів перевірки праць в умовах воєнного стану (до 3 робочих днів).
Підрозділ забезпечення якості освітньої діяльності та стратегічного розвитку	Моніторинг, актуалізація та системний аналіз	Здійснює загальний аудит ефективності функціонування системи протидії плагіату в ЖВІ. Розробляє пропозиції щодо актуалізації Положення відповідно до нових стандартів НАТО (STANAG) чи МОН України. Збирає та аналізує статистику запозичень по факультетах і кафедрах.
Адміністратор Антиплагіатної системи інституту (призначається наказом начальника ЖВІ)	Технічне адміністрування та взаємодія із сервісами	Створює та керує обліковими записами операторів на факультетах і кафедрах. Розподіляє ліміти (квоти) символів для перевірки на підставі заявок від керівників структурних підрозділів. Забезпечує технічну взаємодію між ЖВІ та зовнішніми сертифікованими системами прокторингу/скринінгу.
Начальник факультету / кафедри	Організація контролю на рівні підрозділу	Контролює вчасність подання праць курсантів на перевірку (не пізніше ніж за 14 днів, в особливий період — за 3 дні до захисту). Організовує роботу Експертної комісії з питань таємниць підрозділу. Приймає рішення про недопущення курсантів до захисту у разі підтвердження низької унікальності робіт.
Експертна комісія з питань таємниць підрозділу	Режим таємності та інформаційна безпека	Проводить обов'язковий попередній аналіз кожної праці перед її програмною перевіркою. Складає офіційний акт про відсутність у матеріалах відомостей, що становлять державну таємницю чи службову інформацію. Визначає перелік закритих

Посадова особа / Підрозділ	Сфера відповідальності	Основні обов'язки та функції
Оператор системи підрозділу (призначається на факультеті / кафедрі)	Безпосереднє технічне тестування та ведення обліку	праць, які підлягають виключно внутрішній експертній перевірці без завантаження в інтернет-мережу. Приймає файли для перевірки разом із актом від Комісії з питань таємниць. Здійснює програмну перевірку відкритих текстів/кодів та формує Звіт Подібності. Проводить первинний технічний аналіз звіту (відсіює законні цитування, стандарти STANAG, ТТХ техніки). Вносить результати у <i>Журнал обліку перевірки праць на плагіат</i> та підшиває паперовий аркуш результату до роботи.
Науковий керівник (науково-педагогічний працівник)	Персональний контроль та виховання доброчесності	Здійснює безперервний контроль самостійності виконання роботи курсантом (слухачем) на всіх етапах. Надає візу-резольцію на рапортах апеляції курсантів, обґрунтовуючи правомірність використання специфічних військово-технічних запозичень. Несе персональну дисциплінарну відповідальність за пропуск плагіату у роботах підлеглих здобувачів. Зобов'язаний виконувати наукові, навчальні та технічні завдання виключно самостійно. Забезпечує коректне оформлення посилань на всі використані джерела, коди, бойові статuti та технічні специфікації. Несе повну дисциплінарну та адміністративну відповідальність (аж до відрахування та направлення у війська) у разі виявлення плагіату чи фальсифікації.
Здобувач освіти (курсант, слухач, ад'юнкт)	Персональна відповідальність за автентичність праці	

Довідково:

Порядок взаємодії при виявленні порушень:

- Виявлення:** Оператор фіксує низьку унікальність (*Коефіцієнт №1 > 51%, Коефіцієнт №2 > 41%*) або ознаки технічних маніпуляцій із текстом (заміна символів, прихований текст).
- Доповідь:** Оператор письмово інформує начальника кафедри та наукового керівника здобувача.
- Розгляд на кафедрі:** За участю здобувача проводиться засідання кафедри. Якщо факт умисного плагіату підтверджено і здобувач не може надати обґрунтувань, начальник кафедри подає рапорт на ім'я начальника факультету (інституту) про недопущення до захисту.
- Резолюція командування:** Навчальний/науковий відділ готує проект наказу начальника ЖВІ про застосування стягнення (відрахування, догана, позбавлення права керівництва тощо) відповідно до розділу 6 цього Положення.